

ಮುಖಪೃಶ್ಚ

ಸರ್ಕಾರಾತ್ಮಕ ಸೇನೆ

ಮಂದಿರವರೆ ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂಬೆ.ಎ.ಎಲ್. ಗೆ ಸೇರಿದ ನಾನು, ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಬಹಳಪ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ಭೂಸೇನೆ, ವಾಯುಸೇನೆ, ನೌಕಾಪಡೆ, ತಟರಕ್ಕದ ಇಂದಾಟದಲ್ಲಿ ಕರೆದಿರುವೆ.

ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸೇನೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಂಬಿದ್ದು ಪುರುಷ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ದೇಶೀಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಧ್ವನಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಾಡಿದ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಸದಾ ಸತತ್ತ ಸೇನೆಗಳ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಸ್ತ್ರ-ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಅಯ್ಯೆಯ ತಂಡದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋರಣಾಗ, ನಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಭೂಸೇನೆ ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆಯ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಧ್ಯಾದ್ಯಾದ್ಯಾರು. ಅವರು ಯಾರಾ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಿಂಧು ಹಾಕಿರಲ್ಲ. ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಧ್ವನಿ ಶಸ್ತ್ರಕರಣದ 'ಮಿನಿನೊ ಸೆನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಅಮಾರ್ವೆಂಟ್' ತಂಡಗಳಿಗೆ ಮುಖಿಂಡಣಾಗಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಶಸ್ತ್ರಕರಣದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಾಗ, ನನ್ನ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತಜ್ಜಾತೆಯ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯಿಧ್ಯಾದ್ಯಾದ್ಯಾರು. ನಾರೆಂಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾ ಹಾರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸೇನೆ, ವಾಯುಪಡೆ, ನೌಕಾಪಡೆ, ತಟರಕ್ಕದ ಇಂದಾಟದನೆ ಅವರು ದುಡಿಯುವಾಗ, ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಹಿಳೆಯರೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು, ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಿಂಧು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಂಗ ಒಮ್ಮೆ ಕೂಡಾ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಉದ್ದೇಶದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಸ್ತೇಲ್, ಜಮನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಸ್ವೀಡನ್, ರಷ್ಯಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ

ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗೆನೂ ಅಪಮಾನದ್ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತ್ತು. ಇಸ್ತೇಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು. ಅವರು ಕಾಂಬಾಟ್ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಜ್ಞಾದ್ಯಾರೆ. 1986ರಲ್ಲಿಯೇ ಅಮಿರಾ ಡೋಂಪ್ಸ್, ಬ್ರಿಗೆಡಿಯರ್ ಜಾನರಲ್ ಸ್ಕಾನ್ಸ್ ಪರಿದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಇಸ್ತೇಲಿ ಮಹಿಳೆಯಾದರು. ಹಿಗಿಡ್ರೂ, ಮುಂದುವರೆದ ದೇಶಗಳ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆ ಅಲ್ಲಸಯಾತಾತಳು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿಗಿಗೆ ಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಸಮರ್ಥತೆಯಲ್ಲ, ದೈಹಿಕ ದುರುಪತೆಯಲ್ಲ; ಸಮಾಜದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸೇನೆಯಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತು ಲೇಂಜಾತ್ತರು.

ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆ ಹೊಸಬಳಲ್ಲ. ಪೌರವದ ಸಂಕೆತವಾಗಿ ದಂಜೆತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ, ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುನ್ನಿಗ್ಗಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಜ್ಞಾದ್ಯಾರು.

ತ್ರಿಸ್ವರ್ಣಕ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಗ್ಗ ಮಹಿಳೆ ಬೂಜೆ ಎಂಬಾಕೆ, ರೋಮನ್ಸ್ ರೂ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟಿ ಕಬಜಿಸಿ ನಿತ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಏರುಧ್ವ ಸೇನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಳಿಗ್ರಾಂಜಿಂಡಳು. ರೋಮನ್ಸ್ ರೂ ದುರಾಡಿತ, ಏರಿಯಿದ ತೆರಿಗೆ ಜಾನನ್ಸ್ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದಂಡು ಕಟ್ಟಿ ಹೊರಟಿ ಕಂಕೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಹಿಂದಳ.

ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಂಯನ್ಸ್ ರಾಣಿಯಾಗಿ ಆಳಿದ ಎಫ್ಲೋಫ್ರೋ, ಆಕುಮಣ-ರಕ್ಷಣೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ನಿಪುಣಿಧ್ಯಾದ್ಯಾದ್ಯಾರು. ಕ್ರಿಸ್ತಾರ್ಕ 910-915ರ ನಡುವೆ ಈಕೆ ಹತ್ತನು ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಳು. ಹದಿನ್ಯೇದನ್ಯೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಫಾಲ್ನ್ಸ್ ದೇಶದ ದ್ರೈತಾಪಿ ಹುಡುಗಿ ಜೋನ್ಸ್ ಆಫ್ ಆರ್ಕ್ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಽಾದವರು, ಯುದ್ಧದ ಮುಖಿಂಡಣಾಗಿ ಮೇಲೇಂದ್ರಿದ್ದಳು. ಫಾಲ್ನ್ಸ್ ದೇಶದ ಸಿಂಹಾಸನ ಅಂಗ್ಗರಿಗೆ ವಶವಾಗೂಕಾಡಂದು ಹೋರಾಡಿದ್ದಳು.

1918ರಲ್ಲಿಯೇ 'ರಾಯಲ್ ಏರ್ ಫೋರ್ಸ್' ನ ಮಹಿಳಾ ಪಡೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತ್ತು. 32 ಸಾವಿರ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ವಾಯುಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. 1920ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕೂಡಿದ್ದಂತಹ ಎಂಬ ನಿತಿ ತಂದು,

ಈ ಪಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. 1938ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏರದನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೋಡಗಳು ಕೆಡಾಗಾ, ಪರೋಫ್ಯೂ ದೇಶಗಳು ಕಮ್ಮೆನೀಯನ್ನು ಬರಲಿಸಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಟ್ಟಿನೆ ಹೋದಾಗಿತ್ತು. ಅರಂಭಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಏರದನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೋಡಗಳು ಕೆಡಾಗಾ, ಪರೋಫ್ಯೂ ದೇಶಗಳು ಕಮ್ಮೆನೀಯನ್ನು ಬರಲಿಸಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಟ್ಟಿನೆ ಹೋದಾಗಿತ್ತು.

ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದವು. ಅದಾಗ ವಾಯುಸೇನೆಯಲ್ಲಿ 2000 ಇಂದ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 1943ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 1,82,000ಕ್ಕೆ ಏರಿತ್ತು! ಈ ಮಹಿಳಾ ಸೇನೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ ವಾಯುಸೇನೆಯ ಬಹುಮಾನವ್ಯಾಧಾಗಾಗಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಏರತನದ ಸೇನೆಯ ಪದಕ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದರು.

ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಸಮಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಧ್ಯಾದ್ಯಾದ್ಯಾರು. ಕೇವಲ ಹವಾಸ್‌ಸ್ಕ್ ವಿಮಾನ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಕಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಹಾಯುದ್ಧಗಳ ಭಾರೀ ನರಮೇದಳಿ, ಪುರುಷ ಕಾಲಕ್ರಮ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದಾಗ, ಯಾವುದೇ ಮಿಲಿಟರಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ದೇ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಧುಮನ್ನಿಕಾರಿಸಿದರು.

ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನೇರವಾಗಿ ಶತ್ಯಪದೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಯುದ್ಧದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ 'ರೆಡ್ ಏರ್ ಫೋರ್ಸ್'ಗೆ ಸೇರಿದ ಲಿಡಿಯಾ ಲಿತ್ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಏಕೆರೆನ ಶಾತ್ವಾ ಬುದನೋವ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಬಾಂಬರ್ ವಿಮಾನ

